

CÁC QUAN XÉT TIẾP THEO

Kinh thánh: Các quan xét 12:1-15

“1 Người Ép-ra-im nhóm hiệp đến tại Xa-phôn, và nói cùng Giép-thê rằng: Vì sao người đi đánh dân Am-môn không gọi chúng ta đi với? Chúng ta sẽ đốt nhà người luôn với người. 2 Giép-thê đáp rằng: Ta và dân sự ta có cuộc tranh cạnh rất lớn với dân Am-môn; và khi ta kêu các người, thì các người không có giải cứu ta khỏi tay chúng nó. 3 Thấy rằng các người không đến tiếp cứu ta, thì ta đã liều mình đi đánh dân Am-môn, và Đức Giê-hô-va đã phó chúng nó vào tay ta. Vậy, sao ngày nay các người lên đến ta đặng tranh chiến cùng ta? 4 Kế ấy, Giép-thê hiệp lại hết thảy dân Ga-la-át, giao chiến cùng Ép-ra-im. Người Ga-la-át đánh bại người Ép-ra-im, vì họ có nói rằng: Ó dân Ga-la-át, giữa Ép-ra-im và Ma-na-se, các người chỉ là kẻ trốn tránh của Ép-ra-im đó thôi! 5 Đoạn, người Ga-la-át xâm chiếm những chỗ cạn sông Giô-đanh, trước khi người Ép-ra-im đến đó. Và khi một người trốn nào của Ép-ra-im nói rằng: Xin để cho tôi đi qua, thì người Ga-la-át nói rằng: Người có phải người Ép-ra-im chăng? Người đáp: Không. 6 Chúng bèn nói cùng người rằng: Thế thì, hãy nói: Si-bô-lết; người nói Si-bô-lết, không thể nói cho rõ được; chúng bèn bắt họ và giết đi tại chỗ cạn của sông Giô-đanh. Trong lúc đó có bốn mươi hai ngàn người Ép-ra-im bị chết. 7 Giép-thê, người Ga-la-át làm quan xét trong Y-sơ-ra-ên được sáu năm. Đoạn, người qua đời, và được chôn trong một thành ở xứ Ga-la-át. 8 Sau người, có Iép-san ở Bết-lê-hem làm quan xét trong Y-sơ-ra-ên. 9 Người có ba mươi con trai và ba mươi con gái. Người gả các con gái ra ngoài nhà mình, và cưới ba mươi con gái ở ngoài làm vợ cho các con trai mình. Người làm quan xét trong Y-sơ-ra-ên được bảy năm. 10 Đoạn, Iép-san qua đời, được chôn tại Bết-lê-hem. 11 Sau Iép-san, có Ê-lôn người Sa-bu-lôn, làm quan xét trong Y-sơ-ra-ên, phán xét Y-sơ-ra-ên trong mười năm. 12 Đoạn, Ê-lôn, người Sa-bu-lôn, qua đời, được chôn tại A-gia-lôn, trong đất chi phái Sa-bu-lôn. 13 Sau Ê-lôn, có Áp-đôn, con trai Hi-lên, người Phi-ra-thôn, làm quan xét trong Y-sơ-ra-ên. 14 Người có bốn mươi con trai và ba mươi cháu trai; chúng nó đều cỡi bảy mươi lừa con; người phán xét Y-sơ-ra-ên tám năm. 15 Đoạn, Áp-đôn, con trai Hi-lên, người Phi-ra-thôn, qua đời và được chôn tại Phi-ra-thôn, ở xứ Ép-ra-im, trên núi dân A-ma-léc.”

Gợi ý bài học: Dân Y-sơ-ra-ên bắt đầu từ Áp-ra-ham, trải qua thời kỳ các tổ phụ, thời kỳ Ai Cập, hành trình trong đồng vắng và cuộc chinh phục Ca-na-an để trở thành một dân tộc. Khi bước vào thời kỳ các quan xét, họ được kêu gọi sống như một cộng đồng giao ước, nhận chính Đức Chúa Trời làm Vua và bày tỏ sự cai trị của Ngài trên đất. Tuy nhiên, Y-sơ-ra-ên đã không biến Ca-na-an thành một vùng đất phản ánh Nước Đức Chúa Trời. Trái lại, họ ngày càng bị đồng hóa với lối sống của người Ca-na-an và xa cách Ngài. Cuộc xung đột trong phân đoạn hôm nay cho thấy sự suy đồi ấy đã xâm nhập sâu vào chính cộng đồng giao ước. Sau khi Giép-thê giải cứu Y-sơ-ra-ên khỏi người Am-môn, người Ép-ra-im kéo đến chất vấn ông: “Vì sao người đi đánh dân Am-môn không gọi chúng ta đi với? Chúng ta sẽ đốt nhà người luôn với người.” (CI) Đây không phải lần đầu Ép-ra-im phản ứng như vậy. Trước đó, họ cũng từng gây sự với Ghê-đê-

ôn vì không được gọi tham chiến ngay từ đầu. Họ không nhiệt thành tham gia khi cộng đồng gặp nguy hiểm, nhưng lại muốn chia sẻ vinh quang sau chiến thắng. Lần này, họ còn đe dọa thiêu sống Giép-thê và cả nhà ông. Đằng sau thái độ ấy là lòng kiêu ngạo và sự khinh thường người Ga-la-át. Người Ép-ra-im gọi họ là những kẻ trốn chạy, không xứng đáng được xem ngang hàng với mình. Họ không nhìn các chi phái khác như những anh em cùng thuộc về Đức Chúa Trời, nhưng đánh giá người khác dựa trên địa vị và ảnh hưởng. **Khi một người tìm cách bảo vệ danh dự, địa vị và quyền lợi của mình bằng cách hạ thấp anh em, người ấy không còn sống theo nguyên tắc của Nước Đức Chúa Trời nữa. Đó chính là tinh thần của Ca-na-an: tranh giành quyền lực, đề cao bản thân và xem người khác như đối thủ.**

Trước sự xúc phạm và đe dọa của Ép-ra-im, Giép-thê tập hợp người Ga-la-át để chiến đấu. Họ chiếm các bến sông Giô-đanh và dùng cách phát âm từ “Si-bô-lét” để nhận diện người Ép-ra-im đang bỏ trốn. Cuộc nội chiến ấy khiến bốn mươi hai nghìn người Ép-ra-im thiệt mạng. Hành động gây hấn của Ép-ra-im rõ ràng là sai trái, nhưng phản ứng tàn khốc của Giép-thê cũng không thể được xem là lý tưởng của Đức Chúa Trời. Trước đây, khi đối diện với vua Am-môn, Giép-thê đã cố gắng giải quyết vấn đề bằng đối thoại, lịch sử và lẽ phải. Thế nhưng đối với chính anh em mình, ông lại dùng bạo lực và báo thù. Đáng chú ý, Kinh Thánh cho biết Giép-thê làm quan xét trong sáu năm, nhưng không kết luận rằng đất nước được bình yên như trong câu chuyện của một số quan xét trước đó. Ông chiến thắng kẻ thù bên ngoài, nhưng không thể đem lại sự hòa giải và bình an bên trong cộng đồng. Điều này cảnh tỉnh Hội Thánh hôm nay. Chúng ta có thể xem chức vụ như địa vị, tìm cách bảo vệ phạm vi ảnh hưởng và công kích người khác khi cảm thấy quyền lợi của mình bị đe dọa. Lãnh đạo cần được kiểm chứng dưới ánh sáng Lời Chúa, nhưng phê bình chính đáng hoàn toàn khác với việc gây chia rẽ để bảo vệ phe nhóm và lợi ích cá nhân. Đồng thời, chúng ta cũng không được giải quyết mâu thuẫn bằng cách loại trừ, làm nhục hoặc trả đũa. **Những phương pháp ấy có thể giúp một người thắng trong cuộc tranh luận, nhưng lại làm tổn thương thân thể của Đấng Christ.**

Sau Giép-thê, Kinh Thánh giới thiệu ba quan xét nhỏ là Íp-san, Ê-lôn và Áp-đôn. Íp-san có ba mươi con trai và ba mươi con gái. Ông gả các con gái ra ngoài và cưới các cô gái từ bên ngoài về cho các con trai. Những cuộc hôn nhân này có thể phản ánh việc xây dựng những mối liên minh rộng lớn giữa các gia tộc. Áp-đôn có bốn mươi con trai và ba mươi cháu trai, tất cả đều cưới trên bảy mươi con lưà con. Trong bối cảnh bấy giờ, điều đó cho thấy gia đình ông có địa vị, của cải và thế lực đáng kể. Kinh Thánh không kể lại những chiến công giải cứu nổi bật của họ. Những điều được nhấn mạnh lại là số con cháu, các mối liên hệ hôn nhân, tài sản và sức mạnh gia tộc. Điều đó để lại một câu hỏi đáng suy nghĩ: Sau khi hoàn thành chức vụ, họ để lại di sản thuộc linh gì cho cộng đồng? Chức vụ Đức Chúa Trời ban không phải là phương tiện để xây dựng tên tuổi, gia đình hay thế lực riêng. **Thành công của người phục vụ Chúa không được đo chủ yếu bằng quyền lực, tài sản hoặc số người đi theo, nhưng bằng việc người ấy đã trung tín với Đức Chúa Trời và góp phần xây dựng cộng đồng của Ngài như thế nào.**

Câu hỏi áp dụng bài học:

1. Tôi đang xem chức vụ là cơ hội phục vụ hay là địa vị để được công nhận?
2. Khi xảy ra bất đồng, tôi tìm kiếm sự hòa giải hay muốn thắng bằng cách hạ thấp người khác?
3. Những điều tôi đang xây dựng sẽ để lại di sản thuộc linh hay chỉ làm lớn thêm tên tuổi và ảnh hưởng của mình?

Đức Chúa Trời không chỉ gọi chúng ta đến với Ngài cách cá nhân; Ngài còn đặt chúng ta vào trong cộng đồng Nước Trời. Vì vậy, đời sống Cơ Đốc không thể chỉ xoay quanh danh dự, lợi ích và sự thành công của riêng mình. Chúa Giê-xu phán: “Vì Con người đã đến không phải để người ta hầu việc mình, song để hầu việc người ta, và phó sự sống mình làm giá chuộc cho nhiều người.” (Mác 10:45) Nguyên chúng ta từ bỏ lòng kiêu ngạo, sự tranh giành và tinh thần phe nhóm; học theo Đấng Christ để khiêm nhường phục vụ lẫn nhau. Mong rằng qua đời sống của mỗi chúng ta, Hội Thánh được gây dựng, tình anh em được chữa lành và Nước Đức Chúa Trời được bày tỏ giữa thế gian.